

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121210152
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4121210152.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobcu: C. Y., nar. X.X.XXXX, C. XX, T., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o., Štefánikova 7, Nitra, IČO: 36 868 876, proti žalovanému: Mesto Nitra, so sídlom Štefánikova tr. 60, Nitra, IČO: 00 308 307, o zaplatenie sumy 6 603,81 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14.06.2022 č.k. 7C/41/2021-217, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zaplatenia 534,- eur m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 534,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V časti o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania m e n í tak, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 78%.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 898,67 eura zastavil, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 5 349,37 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 62%, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 5.12.2019 sa žalobca pošmykol na miestnej komunikácii - chodníku medzi ulicami C. a D., následkom čoho mu bola spôsobená fraktúra krčka stehennej kosti. 06.12.2019 podstúpil operáciu s predpokladanou dobou liečenia minimálne 6 mesiacov. Listom zo dňa 27.02.2020 si uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu škody spôsobenej neupravenou miestnou komunikáciou. Dňa 14.09.2020 poisťovňa žalovaného uhradila žalobcovi sumu 3 932 eur titulom nároku žalobcu na náhradu škody z ublíženia na zdraví (bolestné). Žalobca si po ukončení liečby uplatnil u poisťovateľa žalovaného nároky podľa § 444 OZ vo výške 4 052 eur, podľa § 446 OZ vo výške 2 841,43 eura a podľa § 447 OZ vo výške 2 961,24 eura a § 449 OZ vo výške 801,14 eura, teda v celkovej výške 10.655,81 eura. Poisťovateľ žalovaného vyplatil žalobcovi titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 4 052 eur. Zvyšnú časť, t.j. 6 603,81 eura nevyplatil. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil článkom 8 a 17 CSP, ustanoveniami § 137 písm. a) CSP, §§ 144, 145 a 146 CSP, ako aj ustanovením § 420 ods. 1 OZ, § 442 ods. 1 OZ, § 442 ods. 3 OZ, § 445 OZ, § 446 OZ, § 447 OZ, § 447b OZ, § 449 ods. 1 OZ a § 121 ods. 3 OZ. Konštatoval, že predpokladom vzniku nároku na náhradu škody je existencia škody; porušenie právnej povinnosti, príčinná súvislosť medzi škodou a porušením povinnosti a prípadne i zavinenie. Mal za preukázané, že žalovaný je pasívne legitimovaným v tomto smere, nakoľko je

správcom miestnych komunikácií. S poukazom na späťvzatie žaloby žalobcom v časti o zaplatenie sumu 898,67 eura postupoval podľa § 145 a § 146 ods. 1, ods. 2 CSP a v tejto časti konanie zastavil. Rozhodoval už ďalej len o nároku vo výške 5 705,14 eur s príslušenstvom, ktoré tvorí náhrada nákladov a náhrada nákladov spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 534 eur. Po vykonanom dokazovaní mal za preukázaný nárok žalobcu vo výške 5 349,37 eur, a preto žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi uvedenú istinu, v tejto časti rozsudok odvolaním nebol napadnutý, a preto rozhodnutie v tejto časti zostalo právoplatné. Rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý len v zamietajúcej časti týkajúcej sa sumy 534 eur, ktorá suma vznikla žalobcovi ako odmena, ktorú vyplatil znalcovi za vypracovanie znaleckého posudku. Preskúmaním požadovaného nároku konštatoval, že tieto náklady neboli účelne vynaložené, keď žalobca mal postupovať v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Zbierky zákonov a v prípade, keď by vznikli dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo sťaženia spoločenského uplatnenia postupovať tak, že vo veci sa dá vypracovať znalecký posudok. Tieto náklady súd vyhodnotil ako neúčelné, na uplatnenie si svojho nároku. Tak, ako upravuje zákon č. 437/2004 Z.z. v § 3 ods. 2, § 4 ods. 2 náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku. Súd sa nestotožnil s vyjadrením žalobcu, že ak by do konania nepredložili znalecký posudok, tak by žalovaný mohol namietat, že nie je daný nárok. S týmto sa nestotožnil, a preto nárok o zaplatenie sumy 534 eur zamietol. Tento nárok považuje za nedôvodný a neúčelne vynaložený. Vypracovaním lekárskeho posudku by žalobcovi nemuseli vzniknúť náklady v takej výške, ako si uplatnil. Tento postup považoval súd aj za nehospodárny, vzhľadom ku skutočnosti, že poisťovňa od žalobcu požadovala predložiť len lekársky posudok o bolestnom. Žalobca tak nemal dôvod na postup, kedy si sám od seba dal vypracovať znalecký posudok o bolestnom, a tak navýšiť náklady, ktoré reálne ani nemuseli vzniknúť. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP a z časti úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, a to vo výrokoch III. a IV. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že na prvom mieste je potrebné uviesť, že poisťovňa žalovaného uhradila nároky na náhradu za bolesť na základe znaleckého posudku MUDr. Petrušku, a preto tento dôkaz je pre toto konanie účelným dôkazným prostriedkom a náklady na jeho vyhotovenie sú účelne vynaloženými nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky. Zároveň je potrebné uviesť, že je slobodným právom žalobcu, aby si zvolil, či mu jeho nároky odborne posúdi posudkový lekár, alebo lekár znalec. Dal do pozornosti využitie analógie iuris v podobe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo/21/2009. Z citovaného rozhodnutia možno vyvodit, že ak si strana konania zvolí advokáta mimo obvodu konajúceho súdu, úkony právneho zástupcu sú vždy účelné, nakoľko je daná sloboda účastníka konania zvoliť si akéhokoľvek advokáta. Rovnaká sloboda sa prejavuje aj pri voľbe lekára, ktorý má posúdiť následky úrazu. Žiadny právny predpis totiž neprikazuje, aby uplatnené nároky boli preukazované výlučne lekárskeho posudkom. Podotkol, že poisťovňa žalovaného z lekárskeho posudkom žalobcu disponovala už od apríla 2021, na podklade listu právneho zástupcu žalobcu zo dňa 21.04.2021 poisťovňa žalovaného však napriek zjavnému disponovaniu s lekárskeho posudkom odmietla plniť tieto nároky, a preto žaloba považoval za účelné a nevyhnutné preukázať svoje nároky znaleckým posudkom. Mal za to, že napriek objektívne doručenému lekárskeho posudku nebolo jeho nárokom vyhovené, a preto pristúpil k zabezpečeniu takých dôkazov do súdneho konania a v taktom rozsahu, aby mohla byť vec spravodlivo, objektívne a rýchlo rozhodnutá. Má preto za to, že napriek tomu, že žalovaný mal možnosť oboznámiť sa s lekárskeho posudkom žalobcu toto svoje právo nevyužil, čo však nemôže byť dané na ťarchu žalobcu, ktorý v rámci svojej procesnej povinnosti uniesť dôkazné bremeno vyhotovil znalecký posudok. Napokon žalovaný tento znalecký posudok nijak nerozporoval, preto jeho závery sú pre konanie zásadné a podstatné. Súd pri svojom rozhodovaní nebral zjavne na zreteľ, že žalobca sa snažil celú vec riešiť mimosúdne, a preto mu nemožno zazlievať, že bol nútený iniciovať súdne konanie. Preto nemožno hovoriť o tom, že znalecký posudok predložený žalobcom je neúčelný a nehospodárny a ako príslušenstvo pohľadávky ho nemožno priznať. Preto žiadal, aby v zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie bol zmenený a žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi 534 eur do troch dní a v časti náhrady trov konania mu bola priznaná náhrada trov prvoinštančného konania v rozsahu 78 % a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Vo zvyšnej časti navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Vo svojom vyjadrení uviedol, že pre účely preukázania nároku žalobcu poisťovňa nepožadovala ani nepotrebovala znalecký posudok. Žalobca zadal vypracovanie znaleckého posudku napriek tomu, že poisťovňa požadovala iba preloženie

lekárskeho posudku. Znalec MUDr. Ján Petruška v znaleckom posudku neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by už nevyplývali z lekárskych správ predložených žalobcom poisťovni listom zo dňa 21.07.2020 na základe výzvy zo dňa 18.06.2020. Predložený znalecký posudok v zásade iba kopíruje predložené lekárske správy, ktoré dopĺňa citovaným odbornou literatúrou. Bodové ohodnotenie bolestného uvedené v závere znaleckého posudku pozostáva z určenia jednej diagnózy a počtu bodov v zmysle prílohy č.1 zákona č. 437/2004 Z.z. Poisťovňa preto vychádzala pri poskytnutí bolestného z bodového ohodnotenia bolestného podľa znaleckého posudku, keďže žalobca nepredložil požadovaný lekársky posudok. Analógiu použitú žalobcom, ktorá sa týka výberu advokáta, nemožno použiť na tento prípad, nakoľko v prejednávanej veci nejde o dva rovnocenné respektívne totožné inštitúty, ako je to v prípade zastúpenia advokátom, ale o porovnanie medzi lekárskeho posudku a znaleckým posudkom, ktoré sú svojou povahou odlišné. Pokiaľ žalobca mal možnosť použiť na uplatnenie svojho nároku na náhradu škody jednoduchší a hospodárnejší prostriedok, nemožno potom vo vzťahu k znaleckému posudku považovať tento za nevyhnutný a primeraný. Žalobca v rámci odvolacieho konania predložil aj nový dôkaz Oznámenie o poistnom plnení zo dňa 11.09.2020, v ktorom poisťovňa informuje žalobcu, že poistná udalosť je likvidovaná na základe lekárskeho posudku, ktorý vystavil MUDr. Petruška dňa 19.07.2020. Tento dôkaz doposiaľ v konaní predložený nebol, jedná sa preto o novotu v odvolacom konaní na uplatnenie ktorej sa vzťahuje ustanovenie § 366 CSP. Nakoľko žalobca nesplnil predpoklad uplatnenia novoty v odvolacom konaní, na novouplatnený prostriedok procesného útoku nemôže odvolací súd prihliadať.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že sa pridrižiava svojho odvolania v celom rozsahu a navrhuje, aby mu odvolací súd vyhovel. Vo svojom vyjadrení uviedol, že nemožno považovať znalecký posudok za neúčelný, bez tohto dôkazu by žalobca neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia. Žalobca svoje nároky uplatnené v tejto žalobe uplatnil najprv u poisťovne žalovaného, ale tá odmietla tieto nároky uhradiť, a to na základe listu zo dňa 23.08.2021. Preto predmetný znalecký posudok bol účelne vynaloženým nákladom spojeným s uplatnením pohľadávky. Neobstojí argumentácia žalovaného, že rozsah zranení žalobcu vyplýva z lekárskych správ, nakoľko ani na ich základe poisťovňa žalovaného neplnila aktuálne nároky žalobcu. Žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 481/2015, toto rozhodnutie je založené na absolútne inej skutkovej situácii a nekorešponduje ani so základnou premisou analógie, na ktorú poukázal žalobca v odvolaní. Preto považuje takúto obranu žalovaného za značne irelevantnú pre predmetné konanie.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 361 CSP) oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu I. inštancie je potrebné podľa § 388 CSP v jeho napadnutej časti zmeniť.

6. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

7. Pokiaľ odvolací súd nerozhodne o potvrdení napadnutého rozhodnutia (§ 387 CSP), alebo o jeho zrušení (§ 389 CSP) napadnuté rozhodnutie zmení, t.j. predpokladom zmeny rozhodnutia je to, že ho nemožno potvrdiť ani zrušiť. K zmene napadnutého rozhodnutia dochádza predovšetkým vtedy, ak súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, prípadne vtedy, ak súd prvej inštancie síce správne zistil skutkový stav, ale dospel k nesprávnym právnym záverom.

8. V posudzovanej veci súd I. inštancie posúdil nárok žalobcu na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 534 eur ako príslušenstvo pohľadávky predstavujúcich náklady na vyplatenie odmeny za znalecký posudok ako nedôvodný. S takýmto právnym posúdením sa odvolací súd nestotožňuje.

9. Z hľadiska skutkového niet sporu, že dňa 05.12.2019 sa žalobca pošmykol na miestnej komunikácii, následkom čoho mu bola spôsobená fraktúra krčka stehennej kosti. Dňa 06.12.2019 podstúpil operáciu

a listom odoslaným dňa 27.02.2020 si uplatnil voči žalovanému nárok na náhrady škody spôsobenej neupravenou miestnou komunikáciou. Dňa 14.09.2020 poisťovňa žalovaného uhradila žalobcovi sumu 3 932 eur titulom nároku žalobcu na náhradu škody z ublíženia na zdraví (bolestné). Poisťovateľ tiež žalobcovi vyplatil titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 4 052 eur, zvyšnú časť, ktorá bola predmetom žaloby nevyplatil. Žalobca už v samotnej žalobe tvrdí, že poisťovňa žalovaného dňa 14.09.2020 uhradila žalobcovi titulom bolestného sumu 3 932 eur. K žalobe bol pripojený aj samotný lekársky posudok MUDr. Petra Kotrusza zo dňa 19.04.2021, kde bolo bolestné vyčíslené na 200 bodov. Napriek tomu, že samotná poisťovňa žalovaného disponovala lekárskeho posudkom zo dňa 19.04.2021 listom z 18.06.2020 požiadala žalobcu, aby opätovne predložil lekárskeho posudok o bolestnom. Následne na základe tejto výzvy žalobca vyžiadal a požiadal o vypracovanie znaleckého posudku MUDr. Petruška, ktorý bol vyhotovený dňa 19.07.2020 a bolestné bolo ohodnotené na 180 bodov. Následne po zaslaní tohto znaleckého posudku ako sám tvrdí v žalobe poisťovňa žalovaného likvidovala bolestné, a to dňa 14.09.2020. Vzhľadom k časovému sledu uvedených udalostí je nesporné, že poisťovňa žalovaného už v apríli 2021 disponovala lekárskeho posudkom a napriek tomu úhradu bolestného na základe tohto predloženého lekárskeho posudku nelikvidovala. Táto odmietla plniť tento nárok žalobcu, preto žalobca ďalej v konaní preukazoval svoj nárok znaleckým posudkom. Preto je namieste sa stotožniť s jeho názorom, že považoval za účelné a nevyhnutné preukázať svoje nároky znaleckým posudkom. Súd rozhodujúci o priznaní týchto nákladov je povinný vždy skúmať účelnosť nákladov spojených s uplatnením pohľadávky uplatneným úspešným účastníkom v spore, pričom účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Zmyslom a účelom inštitútu náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých nákladov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel, alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Z uvedeného vyplýva, že napriek skutočnosti, že poisťovňa žalovaného disponovala lekárskeho posudkom už v apríli 2021 táto odmietla plniť, dôsledkom čoho bolo podanie žaloby na súd a nepochybné až po predložení znaleckého posudku poisťovňa žalovaného vyplatila žalobcovi bolestné. Nemožno sa preto stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že postačovalo predloženie lekárskeho posudku, pretože na základe tohto lekárskeho posudku poisťovňa žalovaného omietla plniť a vyplatila žalobcovi bolestné až po predložení znaleckého posudku. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu I. inštancie v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zaplata sumy 534 eur zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť túto sumu žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

10. Záverom odvolací súd dodáva, že neprihliadol na listinný doklad, nachádzajúci sa na č.l. 233 - Oznámenie o poistnom plnení zo dňa 11.9.2020, ktorý žalobca predložil až v odvolacom konaní, nakoľko žalobca nesplnil predpoklad uplatnenia zásady v odvolacom konaní (§ 366 CSP). Nič to však nemení na skutočnosti, že skutkový stav o tom, že žalovaný plnil až po predložení znaleckého posudku bolo možné ustáliť aj bez predloženia tohto listinného dokladu.

11. Keďže došlo k zmene rozhodnutia súdu I. inštancie bolo potrebné zmeniť rozhodnutie i v časti o nároku na náhradu trov konania a to podľa pomeru úspechu v konaní, a preto odvolací súd zmenil rozsudok súdu I. inštancie v časti trov o nároku na náhradu trov konania pred súdom I. inštancie tak, že mu priznal nárok na náhradu v rozsahu 78 % (podľa pomeru úspechu v konaní).

12. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia

opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).